

Læretime i dårlig performance

Fire performancer på Nasjonalmuseet for kunst, Kyss Frosken, Oslo

Av Elisabeth Leinslie

Kulturnatten, 3.juni

Kate Pendry: *Terningkast 0*

Ole Mads Vevle: *Sayings of Jesus*

Hai Nguyen Dinh: *Next Life*

Jon Løvøen: *Fang Frosken!*

"Bad theatre heaps boredom upon us, but good theatre delivers us from those boredoms ... and gives us hope."

Dette blandingsstillet av George Bernhard Shaw og Kate Pendry står sentralt i Pendrys kritiske performance *Terningkast 0*. Hun har samlet en sjekklister fra andre kunstnere i et forsøk på å skape den verste performance noensinne, noe hun gjør ved å stille seg selv for hugg mer enn noensinne.

Det mangler som regel ikke på krutt når Pendry står på scenen, ei heller denne gang. Etter en påtatt sjenert seanse hvor hun serverer oss kjeks ved inngangen deklamerer hun at hun skal presenteres oss for "a piece of shit performance" og at hun "is going to be an evil cunt this evening." Stilen er satt, og det er bare å lene seg tilbake og nyte eller la seg provosere av hennes stadige bastante utsagn angående dårlige performancekunstners praksis.

Teaterperspektiv

Pendry definerer sitt perspektiv på performancekunst som følger: alt som innebærer at en person står på en scene og formidler noe til et publikum er teater, hun definerer med andre ord all performance som *teater*. I det mangfoldige teoretiske feltet rundt performance er dette bare *en* av mange forskjellige måter å definere performance på.

Tanken bak teaterperspektivet ligger blant annet i vektleggingen av selve live-iscenesettelsen og hva den krever av kunstnerisk kvalitet for å kunne regnes som en god performance. Her trekker hun frem elementer som mangel på kunnskap om og trening i; stemmebruk, kroppsspråk, rytme, konflikt, å anvende teknologi, bruk av rom, sminke, kostyme, scenografi og rekvisitter. Det hele blir satt ytterligere på spissen ved at hun hovedsakelig tar utgangspunkt i den klassiske skjøre kvinnelige performancekunstneren uten noen form for teaterfaglig bakgrunn. Utover den performance-spesifikke kritikken, kritiserer hun også den generelle idylliseringen av teater og performance, både blant publikum og økonomiske støttespillere.

Ved å benytte teatret til å formidle sin teaterkritikk, stiller hun seg selv bevisst for hugg. Da utgangspunktet for kritikken er forholdsvis smal, skal det godt gjøres å provosere et bredt publikum. Så, hvis dette var et forsøk på å provosere – ja, da lykkes hun ikke i særlig grad. Kate Pendry er her dessuten altfor morsom til å provosere. Vi lar oss forføre av hennes humor, fremfor å se hva hun egentlig gjør – hva som kan være den såkalte *meningen* med verket. Å åpne publikum ved hjelp av humor og latter er en del av komediens egenart. Men, til forskjell

fra tidligere performancer, klarer ikke Pendry i stor nok grad å komme igjennom med de sorte stikkene – satiren blir overskygget av ”den lette komedie”. Hadde den sorte satiren slått hardere igjennom kunne dette verket ført til en større diskusjon omkring performancefeltets kvalitetskriterier.

4 dårlige performancer?

Ser man de fire performancene som ble spilt på Nasjonalgalleriet/Frosken denne kvelden i sammenheng, kan Pendrys perspektiver omkring hva en dårlig performance er¹ bedømme alle disse for dårlige. De hadde nok gode og gjennomtenkte intensjoner – men for en som kommer fra teaterfeltet er det noe som skurrer ved selve live-iscenesettelsen. Den blir i altfor stor grad ignorert. Med det mener jeg at kunnskapen om å live-iscenesette noe på en scene er for svak. Det er noe ganske annet å iscenesette noe på en titteskapscene enn i et åpent rom eller på TV. Jon Løvøen var den (bortsett fra Pendry) som behersket iscenesettelsen best. Han viste et bevisst forhold til scenerommet, og ved å la publikum være en aktiv del av den iscenesatt live-TV-sendingen trekkes de inn i verket. Å implisere tilskueren i verkets poetikk på denne måten er en yndet strategi blant performancekunstnere om dagen.

Don't accept it! “Have a good culture night, if it's boring – don't accept it!” avslutter Pendry, med et smil i munnavikene. Spørsmålet blir om vi skal akseptere *Terningkast 0*. Ved selv å benytte seg av strategiene i det hun mener er en dårlig performance, søker hun å skape en dårlig performance. Men, hvordan skal en garvet performanceartist som Kate Pendry i det hele tatt klare å skape en performance som faktisk står til terningskast 0? Det klarer hun selvsagt ikke, underholdningsverdien er altfor stor til det. Publikum aksepterer det hele.

Å kritisere sine egne kolleger, krever en form for illojalitet og selvrefleksjon som kunstnere sjelden benytter seg av. Med *Terningkast 0* tar Pendry på seg et ansvar som flere aktører innen scenekunstheltet burde følge opp. Det er tøft og frekt, gir oss håp om bedre kunst og bør i kraft av seg selv tas på alvor.

¹ Blant annet: kvasi-intellektuelt, løse konflikter gjennom delte opplevelser (som for eksempel å servere tilskueren mat), aktøren tør ikke se stygg ut, totalt fravær av rytme, det meste foregår veeeldig langsomt, aktøren kan ikke anvende teknologi (for eksempel snakke i mikrofon), aktøren har ingen trening i stemme- og kroppsbruk, benytter private symboler som ingen forstår.